

*Qoy həmişə səma olsun
Qoy həmişə günəş olsun
Qoy həmişə anam olsun
Mən də olum həmişə...*

Sovet dövrünün ən yaxşı uşaq mahnılarından birinin sözləridir: "Qoy həmişə günəş olsun!". İttifaq respublikalarının hər birində müxtəlif uşaq tədbirlərində həmişə oxunardı. Yaşlı və orta nəslin nümayəndələri yaxşı xatırlayırlar bu mahnını. İndi uzaq illərin şirin xatirələri fonunda düşü-nürəm. Dünyaya sülh, əmin-amanlıq istəyinin bundan gözəl ifadəsi çə-tin ki, olsun: aydın səma, parlaq günəş, heç vaxt ağlamayan analar və bir də xoşbəxt uşaqlar. Arzuya bax! İncədən incə, sülhpərvər, hər kəsin ürəyincə...

1 iyun - Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi Günü. Bu tarixi hamı bilir və onun nə vaxt, harada təsis edilməsi o qədər də önəmli deyil. Önəmli

Uşaqlar gülərsə, dünyaya gülər...

odur ki, dünyanın yaşlı, başlı əmiləri məhz uşaqları, onların xoşbəxt gələcəyini düşünüb veriblər bu qərarı. 365 təqvim gününün biri məhz onların günüdür. Məsum, günahsız uşaqların. Uzun illər hər dəfə bu gün münasibətilə yazı hazırlayanda özlüyümdə bir suala cavab axtarmağa çalışırdım. Görəsən, beynəlxalq uşaq müdafiəçiləri dünyanın bəzi yerlərində uşaqların ac-yalavac yaşamasından xəbərsizdirlərmi? Bilirlərmi elə yerlər var ki, oradakı uşaqlar ən adi tibbi dərmanlara belə möhtacdırlar. Dünyanın imkanlı, demokratik ölkələri yeniyetmə uşaqların əməyini istismar edir, onları ən ağır işlərdə işlədir, heç qarındolusu yemək belə vermirlər? 30 il müddətində ermənilərin öldürdüyü azərbaycanlı uşaqların taleyinə də biganə qaldılar. Çadırlarda, şəraitəz evlərdə yaşayan qaçqın, köçkün uşaqların göz yaşlarına məhəl qoymadılar. Hələ mən ötən əsrin əvvəllərindən erməni cəlladlarının minbir əzabla öldür-dükləri uşaqlardan danışmıram. Xocalı soyqırımında öldürülən, dəriləri soyulan, bədənləri süngü ilə deşik-deşik edilən körpələrin nakam taleyindən söz açmaq istəmirəm. Lap dünənimizin acı həqiqətlərini, hər kəsə göz dağı olan uşaq şəhidlərimizin faciəvi ölümlərini xatırlatmaq istəyirəm bir daha...

Vətən müharibəsinin ən qızgın vaxtlarında, oktyabrın 16-dan 17-nə keçən gecə Gəncənin yaşayış binalarına raket zərbəsi endirildi, şəhər bombardman edildi. 20 ev dağıdıldı. 13 dinc sakin, o cümlədən 3 uşaq həlak oldu. Bununla bağlı xalqa müraciət edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev demişdir: "Dinc əhaliyə atəş açmaq, özü də əməliyyat operativ raket kompleksləri vasitəsilə atəş açmaq hərbi cinayətdir. Onlar bu cinayətə görə məsuliyyət daşımalıdırlar və daşımamışıq, bundan sonra da aparmayacağıq. Biz ermənilər deyilik. Bizim öz yolumuz var, bizim öz əməlimiz var və bütün Azərbaycan xalqı bu əməl ətrafında birləşib".

...Həmin gün televiziya ekranlarında nümayiş etdirilən kadrlar insanın damarında qanını dondururdu. Böyük bir ərəzi xarabazarlığa çevrilmişdi. Bir qız cocuğunun bu dağıntılar arasında ümitsizcəsinə sonsuzluğa dikilən baxışlarından süzülən kədərin yüklü dünyanın özündən də ağır idi. Valideynlərini itirib tənha qalan bu körpənin o dağıntılar arasından sağ çıxmağı özü də bir möcüzə idi. Həm də taleyin acı bir sınağıydı bu. Ömrünün sonuna qədər unutmayacaq, unutdurmayacaqdı, çünki bu acı onu heç vaxt tərk etməyəcəkdə...

İllər əvvəl Bakıdakı qaçqın şəhərciklərinin birində xarici nümayəndələrin də iştirakı ilə uşaq günü münasibətilə keçirilən bir tədbirdə xarici qonağın: "Sizə bu taleyi yaşadanlara nə sö-zün var?" - sualına bir qız cocuğu düşünmədən: "Görə-sən, onların uşaqları varmı?", - deyər cavab vermişdi. Şərhe ehtiyac qalmır...

Bu məqamda həmin sualı dünyanın hər yerində fitnə-fəsad törədən, müharibələr aparan, uşaqların ölümünə səbəb olanlara ünvanlamaq istərdim: "Sizin də övladınız varmı?". Hə, bir də... Sovet dövrünün yetirmələri olan Sarkisyan, Köçəryan, Paşinyan və digər yanlara da sualım var: "Cənablar, o məşhur mahnının sözlərini xatırlayırsınızmi?". Mən əminəm ki, nəinki eşitmiş, hətta uşaq-lıq çağlarında müxtəlif sə-

viyyəli tədbirlərdə hətta onu oxu-musunuz da... Elə isə bəlkə sülhə gələsiniz? Axı, milliyyətdən asılı olmayaraq, hər bir uşağın xoşbəxt olmağa haqqı var. Sülhə gəlin ki, səmamız açıq, günəşimiz daha parlaq olsun. Torpaqlar, hava barıt qoxumasın. Dünya uşaqları qaçqın, köçkün olmasın. Çünki bu adın özü belə ağırdır. Ancaq nə qədər ağır olsa da, mənim məmləkətimin uşaqları bu taleyi düz 30 il yaşadı. Daim onları düşünən dövlətimiz artıq bu adı götürüb onların üzərindən. Vətən müharibəsin-dəki Zəfərimiz torpaqlarımızın azadlığını, köçkün balalarını-zın xoşbəxt yaşamaq haqqını qaytardı. İndi o yerlərə həyat qayıdır, məscidlərimizdən azan səsi, evlərdən uşaq gülüşü eşidilir. Uşaqlar gü-lərsə, dünya gü-lər!..

Zümrüd
QURBANQIZI,
"Respublika".